

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 8.11.2006
COM(2006) 654 konč.

Predlog

SKLEP SVETA

o načelih, prednostnih nalogah in pogojih Evropskega partnerstva s Črno goro

(predložila Komisija)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

Evropski svet je na zasedanju v Solunu 19. in 20. junija 2003 ponovno izrazil svojo odločenost, da v celoti in učinkovito podpre evropsko perspektivo držav zahodnega Balkana. Potrdil je „Solunsko agendo za države zahodnega Balkana“, ki je uvedla evropska partnerstva kot sredstvo za uresničevanje evropske perspektive držav zahodnega Balkana.

Komisija je 9. novembra 2005 predložila dopolnjeno evropsko partnerstvo za Srbijo in Črno goro, vključno s Kosovom, kakor je opredeljeno z Resolucijo Varnostnega sveta Združenih narodov 1244 z dne 10. junija 1999. Svet je to partnerstvo sprejel 30. januarja 2006. Črna gora je po referendumu, ki je bil organiziran 21. maja 2006, razglasila svojo neodvisnost 3. junija 2006. Zatem so neodvisnost Črne gore priznale EU in njene države članice. Komisiji se zato zdi primerno predložiti predlog dopolnjenega evropskega partnerstva samo za Črno goro. Ta predlog temelji na delih obstoječega evropskega partnerstva za Srbijo in Črno goro (vključno s Kosovom), ki se navezujejo na Črno goro in so bili dopolnjeni s prednostnimi nalogami v zvezi z novimi pristojnostmi Črne gore ter izzivi, s katerimi se Črna gora srečuje kot neodvisna država.

To prenovljeno evropsko partnerstvo temelji na določbah Uredbe Sveta (ES) št. 533/2004 z dne 22. marca 2004. Navaja kratkoročne in srednjeročne prednostne naloge za priprave države na nadaljnje vključevanje v Evropsko unijo. Za izvajanje Evropskega partnerstva bi morali pristojni organi Črne gore pripraviti načrt s časovnim okvirom in posebnimi ukrepi, ki jih Črna gora namerava sprejeti v ta namen. Napredek pri izvajanju prednostnih nalog bo redno spremljala Komisija.

Načrtovanje finančne pomoči Skupnosti, ki se bo še naprej dodeljevala v okviru ustreznih finančnih instrumentov, zlasti Uredbe Sveta (ES) št. 1085/2006 z dne 17. julija 2006 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA), temelji na prednostnih nalogah Evropskega partnerstva.

Predlagani Sklep Sveta nima finančnih posledic. Glede na zgoraj navedeno Komisija poziva Svet, da sprejme priloženi osnutek Sklepa Sveta.

Predlog

SKLEP SVETA

o načelih, prednostnih nalogah in pogojih Evropskega partnerstva s Črno goro

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 533/2004 z dne 22. marca 2004 o ustanovitvi evropskih partnerstev v okviru stabilizacijskega in pridružitvenega procesa in zlasti člena 2 Uredbe[1],

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Evropski svet je na zasedanju v Solunu 19. in 20. junija 2003 potrdil uvedbo evropskih partnerstev kot sredstva za uresničitev evropske perspektive držav zahodnega Balkana.

(2) Uredba (ES) št. 533/2004 določa, da Svet odloča o načelih, prednostnih nalogah in pogojih v evropskih partnerstvih ter o vseh nadaljnjih prilagoditvah.

(3) Uredba (ES) št. 533/2004 navaja, da bo nadaljnje spremljanje evropskih partnerstev zagotovljeno prek mehanizmov, vzpostavljenih v okviru stabilizacijsko-pridružitvenega procesa, zlasti z letnimi poročili o napredku.

(4) Svet je 14. junija 2004 sprejel prvo evropsko partnerstvo s Srbijo in Črno goro, vključno s Kosovom, kakor je opredeljeno z Resolucijo Varnostnega sveta Združenih narodov 1244[2]. Svet se je 30. januarja 2006 odločil dopolniti to evropsko partnerstvo[3].

(5) Črna gora je po referendumu o neodvisnosti, ki je bil organiziran 21. maja 2006, razglasila svojo neodvisnost 3. junija 2006.

(6) Na zasedanju Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose 12. junija 2006 so se Evropska unija in njene države članice odločile nadalje razvijati odnose z Republiko Črno goro kot suvereno, neodvisno državo.

---

[1] UL L 86, 24.3.2004, str. 1.

[2] Sklep Sveta 2004/520/ES z dne 14. junija 2004 o načelih, prednostnih nalogah in pogojih Evropskega partnerstva s Srbijo in Črno goro, vključno s Kosovom, kakor je opredeljeno z Resolucijo Varnostnega sveta Združenih narodov 1244 z dne 10. junija 1999 (UL L 227, 26.6.2004. str. 21).

[3] Sklep Sveta 2006/56/ES z dne 30. januarja 2006 o načelih, prednostnih nalogah in pogojih Evropskega partnerstva s Srbijo in Črno goro, vključno s Kosovom, kakor je opredeljeno z Resolucijo Varnostnega sveta Združenih narodov 1244 z dne 10. junija 1999, ter razveljavitvi Sklepa 2004/520/ES (UL L 35, 7.2.2006. str. 32).

(7) Zato je primerno vzpostaviti novo evropsko partnerstvo s Črno goro na podlagi delov Evropskega partnerstva s Srbijo in Črno goro, sprejetega januarja 2006, ki se navezujejo na Črno goro in so bili dopolnjeni glede na ugotovitve iz poročila o napredku iz leta 2006 ter so jim bile dodane prednostne naloge v zvezi z izzivi, s katerimi se Črna gora srečuje kot neodvisna država.

(8) Za pripravo na nadaljnje vključevanje v Evropsko unijo bi morali pristojni organi Črne gore pripraviti načrt s časovnim razporedom in posebnimi ukrepi, namenjenimi uresničevanju prednostnih nalog tega evropskega partnerstva −

SKLENIL:

Člen 1

V skladu s členom 1 Uredbe (ES) št. 533/2004 so načela, prednostne naloge in pogoji Evropskega partnerstva s Črno goro navedeni v Prilogi k temu sklepu, ki je sestavni del tega sklepa ter s katero se nadomestijo načela, prednostne naloge in pogoji, ki so v zvezi s Črno goro določeni v Sklepu 2006/56/ES.

Člen 2

Izvajanje Evropskega partnerstva se preverja prek mehanizmov, vzpostavljenih v okviru stabilizacijsko-pridružitvenega procesa, zlasti z letnimi poročili o napredku, ki jih predloži Komisija.

Člen 3

Ta sklep začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik
[...]

PRILOGA

ČRNA GORA: EVROPSKO PARTNERSTVO 2006

1. UVOD

Evropski svet je potrdil uvedbo evropskih partnerstev kot sredstva za uresničitev evropske perspektive držav zahodnega Balkana.

Komisija je 9. novembra 2005 predložila dopolnjeno partnerstvo s Srbijo in Črno goro, vključno s Kosovom, kakor je opredeljeno z Resolucijo Varnostnega sveta Združenih narodov 1244 z dne 10. junija 1999. Svet je to partnerstvo sprejel 30. januarja 2006. Črna gora je razglasila neodvisnost 3. junija 2006 po referendumu, ki je bil organiziran 21. maja. Nato so njeno neodvisnost priznale EU in njene države članice. Zato se Komisiji zdi primerno predložiti predlog za dopolnjeno evropsko partnerstvo samo za Črno goro. Ta predlog temelji na delih obstoječega evropskega partnerstva za Srbijo in Črno goro (vključno s Kosovom), ki se navezujejo na Črno goro. Dodaja nove pristojnosti Črne gore in izzive, s katerimi se slednja srečuje kot neodvisna država.

Pristojni organi Črne gore bi morali pripraviti načrt, ki vključuje časovni razpored in posebne ukrepe za uresničitev prednostnih nalog Evropskega partnerstva.

2. NAČELA

Stabilizacijsko-pridružitveni proces ostaja okvir za evropsko usmeritev držav zahodnega Balkana vse do njihovega pristopa v prihodnosti.

Glavne opredeljene prednostne naloge se navezujejo na zmožnost države za izpolnjevanje meril, ki jih je določil Evropski svet v Kopenhagnu leta 1993, in pogojev, določenih za stabilizacijsko-pridružitveni proces, predvsem pogojev, opredeljenih v sklepih Sveta z dne 29. aprila 1997 ter 21. in 22. junija 1999, v vsebini sklepne izjave zagrebškega vrha dne 24. novembra 2000 ter v Solunski agendi.

3. PREDNOSTNE NALOGE

Prednostne naloge, naštete v tem evropskem partnerstvu, so bile izbrane na podlagi realističnih pričakovanj, da jih bo Črna gora lahko izpeljala ali v zvezi z njimi v naslednjih letih dosegla znaten napredek. Razlikuje se med kratkoročnimi prednostnimi nalogami, ki naj bi bile izpolnjene v enem ali dveh letih, in srednjeročnimi prednostnimi nalogami, ki naj bi bile izpolnjene v treh ali štirih letih. Prednostne naloge zadevajo zakonodajo in tudi njeno izvajanje.

Zaradi znatnih stroškov, ki jih zahteva izpolnjevanje vseh zahtev EU, in kompleksnosti teh zahtev na nekaterih področjih to partnerstvo na tej stopnji ne zajema vseh pomembnih nalog. Prihodnja partnerstva bodo vključevala nadaljnje prednostne naloge v skladu z napredkom države.

Med kratkoročnimi prednostnimi nalogami so bile določene ključne prednostne naloge, ki so zbrane na začetku seznama. Te ključne prednostne naloge niso razvrščene po pomembnosti.

3.1. Kratkoročne prednostne naloge

Ključne prednostne naloge

– Na podlagi širokega soglasja sprejeti novo ustavo, ki bo usklajena z evropskimi standardi, zlasti na področju človekovih pravic in pravic manjšin, organizacije sodstva ter revizijskih, obrambnih in varnostnih struktur.

– Zaključiti vzpostavitev pravne in institucionalne ureditve, ki je potrebna za neodvisno državo, vključno s podpisom in ratifikacijo mednarodnih instrumentov, ki jih je spoštovala državna skupnost Srbije in Črne gore.

– Še naprej si prizadevati za izvajanje reforme javne uprave, vključno z reformo plačnega sistema v državni upravi, da se zagotovijo pregledno zaposlovanje, strokovnost in odgovornost; zlasti še naprej krepiti strukture za evropsko vključevanje na vseh ravneh (vključno v resornih ministrstvih in parlamentu) ter mehanizmov usklajevanja v zvezi z zadevami EU.

– Dokončati načrte za reformo pravosodja; izločiti zaposlovanje in načrtovanje poklicne poti iz pristojnosti parlamenta ter uvesti pregledne postopke na podlagi strokovnih in objektivnih meril za izbor in napredovanje; racionalizirati sodni sistem in posodobiti postopke ter izboljšati upravo; zagotoviti ustrezno in trajnostno financiranje pravosodja.

– Okrepiti parlamentarni nadzor nad obrambnimi in varnostnimi strukturami.

– Še naprej zagotavljati polno sodelovanje z Mednarodnim kazenskim sodiščem za nekdanjo Jugoslavijo (MKSJ).

– Okrepiti zmogljivosti za sprejemanje in izvajanje ukrepov, ki izhajajo iz obveznosti, doseženih v okviru pogajanja za sklenitev stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma, zlasti povečati usposobljenost carin za pravilno uporabo pravila o poreklu blaga in metod upravnega sodelovanja.

Politična merila

<u>Demokracija in pravna država</u>

Volitve

– V skladu s priporočili Urada za demokratične institucije in človekove pravice depolitizirati in izboljšati delovanje upravljanja volitev, zlasti glede razglasitve izidov volitev, kodificirati volilno zakonodajo, vzpostaviti pravila za medijsko poročanje o kampanjah ter uvesti pravila za zagotavljanje preglednosti pri razdelitvi poslanskih sedežev v skladu z evropskimi standardi; vzpostaviti pregleden okvir za financiranje kampanj.

Parlament

– Okrepiti splošne zakonodajne in nadzorne zmogljivosti parlamenta, zlasti z izvajanjem pred kratkim sprejetega poslovnika.

– Okrepiti zmogljivosti parlamenta na novih področjih pristojnosti.

– Okrepiti delovanje Odbora za evropsko povezovanje in zagotoviti ustrezno upravno in strokovno podporo.

Javna uprava

– Okrepiti upravne zmogljivosti urada varuha človekovih pravic; zagotoviti ustrezno ukrepanje na podlagi priporočila varuha človekovih pravic.

– Še naprej izvajati proces decentralizacije in povečati zmogljivosti občin.

Pravosodni sistem

– Zagotoviti izvajanje zakonodaje o obveznem osnovnem in nadaljevalnem usposabljanju za sodnike, tožilce in osebje sodišč ter še naprej krepiti Center za pravno usposabljanje.

– Dokončati načrte za reformo pravosodja; izločiti zaposlovanje in načrtovanje poklicne poti iz pristojnosti parlamenta ter uvesti pregledne postopke na podlagi strokovnih in objektivnih meril za izbor in napredovanje; racionalizirati sodni sistem in posodobiti postopke ter izboljšati upravo; zagotoviti ustrezno in trajnostno financiranje pravosodja.

– Zagotoviti jamstva za krepitev avtonomnosti in učinkovitosti sistema sodnega pregona, vključno v zvezi s proračunskimi vprašanji. Krepiti tožilstvo za organizirani kriminal in povečati zmogljivosti na področju protikorupcijske politike.

– Povečati zmogljivosti Ministrstva za pravosodje na področju mednarodnega pravosodnega sodelovanja.

Protikorupcijska politika

– Dopolniti zakon glede nezdružljivosti funkcij in ga izvajati, da se izključijo vsi možni primeri nezdružljivosti funkcij uradnikov.

– Povečati prizadevanja za izvajanje protikorupcijske strategije, zlasti z zagotovitvijo potrebnih finančnih in človeških virov za organe kazenskega pregona.

– Razviti in v celoti izvajati zakonodajo o političnih strankah in financiranju političnih strank, da bi se zagotovili preglednost in jasnost.

<u>Človekove pravice in zaščita manjšin</u>

– Zagotoviti učinkovite mehanizme za izvajanje obveznosti, ki izhajajo iz mednarodnih instrumentov, zlasti glede Evropske konvencije o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah ter Evropske konvencije o preprečevanju mučenja.

– Odzivati se na vse domnevne primere slabega ravnanja s celovitimi in preglednimi ukrepi. Okrepiti službe notranjega nadzora, ki se ukvarjajo s primeri slabega ravnanja organov kazenskega pregona.

– Izboljšati razmere v zaporih, zlasti v zvezi z ranljivimi skupinami, kot so mladoletni storilci kaznivih dejanj in tisti, ki potrebujejo psihiatrično zdravljenje; zagotoviti ustrezno spremljanje razmer v zaporih za obsojence, ki prestajajo dolgotrajne zaporne kazni in kazni

zaradi kaznivih dejanj, povezanih z organiziranim kriminalom, zagotoviti usposabljanje osebja zaporov in izboljšati zmogljivosti, namenjene posebnim potrebam.

– Sprejeti celostno protidiskriminacijsko zakonodajo.

– Zagotoviti izvajanje zakona o dostopu do informacij javnega značaja. Še naprej izvajati preoblikovanje Radiotelevizije Črne gore v javno radiotelevizijsko podjetje in v ta namen priskrbeti potrebna sredstva.

– Izvajati memorandum o sodelovanju med NVO in vladnimi organi.

– Še naprej izvajati zakonodajo o vračilu premoženja.

– Zagotoviti ustrezen okvir, tudi na ustavni ravni, za zaščito pravic manjšin. Izvajati strategijo in akcijski načrt, ki zadevata vključevanje Romov, vključno z begunci.

Regionalna vprašanja in mednarodne obveznosti

– Še naprej krepiti regionalno sodelovanje in dobre sosedske odnose. Izvajati sporazume o prosti trgovini s sosednjimi državami, zlasti v okviru novega Srednjeevropskega sporazuma o prosti trgovini (CEFTA). Povečati čezmejno sodelovanje na področjih boja proti organiziranemu kriminalu, nedovoljeni trgovini in tihotapljenju, pravosodnega sodelovanja, upravljanja meja, okolja, prometa in energetike.

– Zagotoviti zaščito pravic beguncev in notranje razseljenih oseb. Razveljaviti vse diskriminacijske določbe na področju trga dela, dostopa do premoženjskih pravic, pravnih sredstev in dostopa do državljanstva; zagotoviti neoviran dostop do zdravstvenih storitev ter osebnih dokumentov. Zagotoviti pravico do resnične izbire med trajno vrnitvijo in vključevanjem ter tistim, ki se odločijo za slednje, zagotoviti pogoje za vključevanje.

– Prilagoditi nacionalno zakonodajo in prakso ustreznim mednarodnim standardom in sporazumom s podpisom in ratifikacijo zadevnih mednarodnih instrumentov Sveta Evrope in Združenih narodov v zvezi z bojem proti organiziranemu kriminalu in finančnemu kriminalu, vključno s korupcijo.

Gospodarska merila

– Ohranjati makroekonomsko stabilnost z nadaljevanjem potrebnega proračunskega prilagajanja in konsolidacije.

– Razvijati institucionalne in analitične zmogljivosti za izdelavo in izvajanje „gospodarskega in proračunskega programa“, ki so ga predlagale službe Komisije.

– Izvajati sistem upravljanja javne porabe, zlasti v zvezi z načrtovanjem proračuna za programe, srednjeročnim načrtovanjem proračuna in uvedbo elementov računovodstva na podlagi nastanka poslovnih dogodkov.

– V celoti vključiti proračun za investicijske odhodke, vključno z investicijskimi odhodki institucionalnih enot lokalne ravni države, v bilanco javnega financiranja.

– Nadaljevati proces prestrukturiranja in privatizacije podjetij, ki so v državni lasti.

– Sprejeti in izvajati zakon o zavarovalniškem nadzoru.

– Še naprej si prizadevati za spodbujanje prilagodljivosti in veščin delovne sile, pri čemer v navedenem procesu polno sodelujejo delodajalci in sindikati.

– Še naprej izvajati potrebne prilagoditve črnogorskega trgovinskega režima, da bo združljiv z avtonomnimi trgovinskimi ukrepi in prihodnjim stabilizacijsko-pridružitvenim sporazumom.

Evropski standardi

Notranji trg

Prosti pretok blaga

– Zaključiti vzpostavitev pravne in institucionalne ureditve na področju standardizacije, certificiranja, meroslovja, akreditacije in ugotavljanja skladnosti s pravnim redom EU, da bi se ustvarili ugodni pogoji za trgovino. Začeti sprejemati evropske standarde.

– Vzpostaviti mehanizme predhodnega notranjega posvetovanja in obveščanja v zvezi s sprejetjem novih tehničnih predpisov, ki vplivajo na trgovino.

– Vzpostaviti pravni okvir in upravne zmogljivosti za dejavno zaščito potrošnikov in zdravja v skladu s potrošniško in zdravstveno politiko EU.

– Še naprej izvajati potrebne reforme za uskladitev s pravili in obveznostmi STO, da se pospeši proces pristopa k STO.

Carine in obdavčitve

– Dodatno prilagoditi carinsko zakonodajo in carinske postopke pravnemu redu Skupnosti. Še naprej posodabljati carinsko upravo za zagotovitev doseganja visoke stopnje upravne zmogljivosti in za boj proti korupciji, čezmejnemu kriminalu in davčnim utajam.

– Dopolniti in izvajati zakonodajo na področju pravil o poreklu blaga, da bi se uvedla pravna podlaga za uporabo pravil o poreklu ES za namen avtonomnih trgovinskih ukrepov; v ta namen zagotoviti informacije in usposabljanje za gospodarske subjekte in carinike.

– Še naprej približevati davčno zakonodajo pravnemu redu EU. Izboljšati izvajanje davčne zakonodaje ter se pri tem osredotočiti na pobiranje prihodkov in nadzor, da bi se zmanjšal obseg davčnih utaj.

– Uporabljati načela kodeksa ravnanja za obdavčitev ustvarjenega dohodka ter zagotoviti skladnost novih davčnih ukrepov s temi načeli.

Konkurenca

– Vzpostaviti in zagotoviti ustrezna sredstva za delovanje organa, pristojnega za konkurenco, ki bo funkcijsko popolnoma neodvisen.

– Okrepiti okvir državnih pomoči in povečati preglednost kot prvi korak k nadzoru državnih pomoči v skladu z zahtevami stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma.

Javna naročila

– Izvajati učinkovito ureditev javnih naročil v skladu z načeli EU, vključno v zvezi s pravnimi sredstvi. Zagotoviti popolno preglednost postopkov, ne glede na vrednost posamezne pogodbe, ter nediskriminacijo med črnogorskimi ponudniki in ponudniki EU.

– Zagotoviti ustanovitev in delovanje urada za javna naročila in revizijskega organa za javna naročila ter povečati njune upravne zmogljivosti; ponuditi ustrezno usposabljanje za osebje, ki je odgovorno za izvajanje javnih naročil, glede pravil javnega naročanja.

Pravo intelektualne lastnine

– Znatno okrepiti raven zaščite pravic intelektualne lastnine, zlasti s sprejetjem celovitega pravnega okvira za pravice intelektualne lastnine, vključno z določbami za učinkovito izvrševanje, in z ustanovitvijo urada za varstvo intelektualne lastnine.

– Okrepiti zmogljivosti za izvajanje in izvrševanje zakonodaje na tem področju, vključno z mejnimi službami, organi kazenskega pregona ter sodstvom.

– Uradno potrditi udeležbo v glavnih mednarodnih sporazumih na področju prava intelektualne lastnine.

Finančne storitve

– Krepiti regulativni in nadzorni okvir za finančne ustanove in trge skladno s sedanjo prakso EU, zlasti v zvezi z bančnim sektorjem.

– Okrepiti sodelovanje z domačimi nadzorniki tujih bank, ki imajo pomembna hčerinska podjetja v Črni gori, vključno s sklepanjem sporazumov o sodelovanju.

Pravo družb

– Okrepiti izvajanje zahtev finančnega poročanja, zlasti za finančne ustanove in družbe, katerih vrednostni papirji kotirajo na borzi.

Zaposlovanje in socialne politike

– Povečati zmogljivosti Ministrstva za delo in socialno skrbstvo na področju oblikovanja in spremljanja politik, pri čemer je poudarek na vključevanju mladih, žensk in ranljivih skupin na trg dela; [povečati v rezultate usmerjeno upravljanje ukrepov za aktivno zaposlovanje, ki jih izvaja črnogorski Zavod za zaposlovanje.]

– Povečati delo delovnih inšpektoratov za zagotovitev zdravja in varnosti pri delu.

– Pospešiti prizadevanja za spodbujanje kakovosti izobraževalnega sistema in vseživljenjskega učenja.

– Še naprej izboljševati kakovost, učinkovitost ter pomembnost in ustreznost visokošolskega sistema ter podpirati njegovo vključevanje v evropski visokošolski prostor.

Sektorske politike

Industrija in MSP

– Še naprej izvajati Evropsko listino za mala podjetja.

– Krepiti agencijo za spodbujanje naložb. Izboljšati spodbujanje podjetništva in posvetovanja.

– Sprejeti zakone za uskladitev in pospešitev podeljevanja licenc ter sistemov za izdajo dovoljenj, izvajati zakonodajo v tesnem sodelovanju z upravnimi organi na lokalni ravni ter izvajati akcijski načrt za zmanjšanje poslovnih ovir.

– Pospešiti ustanovitev in izvajanje nacionalnega jamstvenega sklada za MSP.

Kmetijstvo in ribištvo

– Še naprej krepiti upravne zmogljivosti za oblikovanje in izvajanje politik na področju kmetijstva in razvoja podeželja.

– Sprejeti zakon glede varnosti hrane, zakon o zaščiti živali in nov veterinarski zakon ter okrepiti veterinarsko in fitosanitarno službo, vključno s kontrolnimi in laboratorijskimi zmogljivostmi.

– Še naprej si prizadevati za prilagoditev zakonodaje pravnemu redu EU na veterinarskem in fitosanitarnem področju, vključno z vzpostavitvijo integriranega sistema za varnost hrane, katerega cilj je izogniti se prekrivanju dejavnosti in povečati varnost hrane. Pripraviti sistem označevanja živali in registriranja goveda v skladu z zahtevami EU.

– Dokončati strategijo na področju ribištva in povečati zmogljivosti Črne gore za izvajanje ribiške politike v skladu s standardi EU, vključno v mednarodnem sodelovanju.

Okolje

– Zakonodajo še naprej približevati zakonodaji in standardom EU, predvsem okvirno okoljevarstveno zakonodajo. Razviti upravne zmogljivosti za izvajanje in izvrševanje sprejete zakonodaje.

– Razviti splošno strategijo varstva okolja (vode, odpadkov, zraka). Sprejeti načrt rabe tal. Sprejeti strategijo trajnostnega razvoja in sektorske strategije (integrirano upravljanje obalnega območja, biotska raznovrstnost, podnebne spremembe). Krepiti upravne zmogljivosti za upravljanje okolja.

Prometna politika

– Še naprej prilagajati zakonodajo na področju letalstva, vključno z nadzorom zračnega prometa, pravnemu redu EU v skladu z obveznostmi, prevzetimi s podpisom Sporazuma o skupnem evropskem zračnem prostoru.

– Okrepiti upravo za civilno letalstvo in imenovati operativno neodvisen organ za preiskavo nesreč, nacionalni nadzorni organ za storitve zračne plovbe in organ, odgovoren za uveljavljanje pravic letalskih potnikov.

– Še naprej izvajati Memorandum o soglasju o razvoju ključnega regionalnega prometnega omrežja v jugovzhodni Evropi, vključno s sodelovanjem v prometnem observatoriju jugovzhodne Evrope.

– Izvajati zakon o prevozih v cestnem prometu (vključno z vzpostavitvijo ustreznih struktur za izvajanje). Zagotoviti zadostna sredstva za vzdrževanje prometne infrastrukture in ustanov.

Energetika

– Ratificirati Pogodbo o Skupnosti za energijo, ki je bila podpisana, in še naprej izvajati obveznosti, prevzete v okviru navedene pogodbe.

– Dokončati in izvajati strategijo za razvoj energetike in strategijo za energetsko učinkovitost; krepiti upravno zmogljivost Ministrstva za gospodarstvo na področju energetike.

– Vzpostaviti regulativni organ in sprejeti ustrezno zakonodajo na področju jedrske varnosti in zaščite pred sevanjem.

Informacijska družba in mediji

– Okrepiti Agencijo za telekomunikacije, da bo z uporabo ustrezne zakonodaje, zlasti z uvedbo potrebnih ukrepov za varstvo konkurence, spodbujala konkurenco na trgu.

– Izboljšati upravne zmogljivosti Ministrstva za gospodarstvo na področju elektronskih komunikacij. Sprejeti nadaljnje ukrepe za uravnavanje tarif v skladu s stroški in dodatno obravnavati splošne pogoje za določanje cen medmrežnega povezovanja ter obravnavati vprašanje licenčnin.

– Jamčiti operativno neodvisnost televizijske službe.

– Zagotoviti nemoteno preoblikovanje Radiotelevizije Črne gore v javno radiotelevizijsko podjetje in zagotoviti sredstva za njeno učinkovito delovanje.

Finančni nadzor

– Dodatno razviti strategijo notranjega nadzora javnih financ, ki bo vsebovala kratkoročne in srednjeročne cilje ter ustrezno podporo informacijskega sistema; povečati zmogljivosti notranje revizije.

– Dodatno krepiti državni revizijski urad in zagotoviti ustrezna ustavna jamstva.

Statistika

– Zbirati in posredovati statistične podatke, ki bodo ustrezali statističnim zahtevam na gospodarskem, trgovinskem, monetarnem in finančnem področju, v skladu s trenutnimi praksami EU.

– Revidirati in sprejeti krovni načrt za statistiko, da bi se okrepila kakovost in razširil obseg statistike. Okrepiti zbiranje in obdelavo kmetijskih statističnih podatkov v skladu s standardi in metodologijo EU; izvajati nomenklaturo HS 2007.

Pravica, svoboda in varnost

Vizumi, nadzor meje, azil in migracije

– Razviti institucionalne zmogljivosti v zvezi z vizumsko politiko in prilagoditi vizumsko politiko zadevni politiki EU.

– Okrepiti integrirano upravljanje meja in zagotoviti dosledno izvajanje s strani vseh pristojnih organov, vključno s civilnim nadzorom.

– Sprejeti zakon o azilu in izvesti izgradnjo načrtovanih sprejemnih centrov za prosilce za azil in begunce.

Pranje denarja

– Zagotoviti učinkovito izvajanje in usklajevanje zakonodaje proti pranju denarja in okrepiti finančno obveščevalno enoto.

Droge

– Še naprej razvijati zmogljivosti za mednarodno sodelovanje centra za boj proti zlorabi drog in tihotapljenju prepovedanih drog ter izboljšati zmogljivosti za operativne analize, vključno z vzpostavitvijo ustreznih podatkovnih baz.

– Razviti nacionalno strategijo za boj proti zlorabi prepovedanih drog in prometu z njimi v skladu s strategijo EU na področju drog za obdobje 2005−2012 in akcijskim načrtom EU za boj proti drogam za obdobje 2005−2008 ter razviti kampanje za osveščanje javnosti o drogah.

– Oblikovati standarde v zvezi s preprečevanjem zlorabe prekurzorjev in drugih osnovnih sestavin za proizvodnjo nedovoljenih drog.

– Razviti zmogljivosti zadevnih organov kazenskega pregona za boj proti zlorabi drog in trgovanju s prepovedanimi drogami.

Policija

– Dodatno okrepiti strokovno usposobljenost policije s posebnim usposabljanjem ter razvojem obveščevalnih služb in orodij za analizo tveganja.

– Zagotoviti delovanje policijske akademije.

Boj proti organiziranemu kriminalu in terorizmu

– Vzpostaviti učinkovite institucionalne mehanizme za sodelovanje med agencijami na področju boja proti organiziranemu kriminalu in povečati zmogljivosti oddelka policije za boj proti organiziranemu kriminalu.

– Povečati zmogljivosti za uporabo posebnih preiskovalnih sredstev v skladu z ustreznimi jamstvi in krepiti obveščevalno dejavnost v zvezi s kaznivimi dejanji.

– Sprejeti zakonodajo in razviti zmogljivosti za zaseg premoženja ter premoženjskih koristi, pridobljenih s kaznivim dejanjem.

– Povečati učinkovitost mednarodnega sodelovanja in izvajanja ustreznih mednarodnih konvencij o boju proti terorizmu ter preprečevanju in boju proti organiziranemu kriminalu; izboljšati sodelovanje in izmenjavo informacij med vsemi vejami varnostnih služb ter z drugimi državami; preprečevati financiranje in pripravo terorističnih dejanj.

Trgovina z ljudmi

– Še naprej krepiti boj proti trgovini z ljudmi, vključno z zagotovitvijo ustrezne pomoči ter zaščite za žrtve.

Varstvo osebnih podatkov

– Sprejeti zakonodajo o varstvu osebnih podatkov in ustanoviti neodvisni nadzorni organ za varstvo podatkov;

– Izvesti vse potrebne priprave za sklenitev sporazuma o sodelovanju z Europolom.

3.2. Srednjeročne prednostne naloge

Politična merila

Demokracija in pravna država

Ustavna vprašanja

– V celoti izvajati novo ustavo, sprejeto v skladu z evropskimi standardi.

Volitve

– Še naprej zagotavljati visoke standarde v zvezi z organizacijo volitev; uveljaviti pregleden okvir za financiranje kampanj.

Parlament

– Še naprej krepiti zmogljivosti parlamenta na vseh področjih, zlasti v zvezi s sprejemanjem pravnega reda EU.

Javna uprava

– Še naprej krepiti oddelke za evropske zadeve pri resornih ministrstvih ter tudi mehanizme usklajevanja v zvezi z zadevami EU, vključno s stabilizacijsko-pridružitvenim sporazumom in IPA.

– Razviti načela, postopke in ustrezne upravne zmogljivosti za vzpostavitev decentraliziranega sistema izvajanja za upravljanje pomoči EU v skladu z zahtevami EU.

– Dodatno okrepiti Urad za upravljanje s človeškimi viri. Okrepiti proces oblikovanja politike. Še naprej izvajati reformo v zvezi z decentralizacijo.

– Dodatno okrepiti transparentno zaposlovanje, strokovnost in odgovornost, med drugim s kodeksom ravnanja in smernicami.

– Še naprej izvajati proces prestrukturiranja in reforme oboroženih sil, vključno s potrebnim zmanjšanjem vojaških zmogljivosti.

Pravosodni sistem

– Zagotoviti ustrezno delovanje Centra za pravno usposabljanje. Izvesti informacijsko strategijo za pravosodje.

– Zaključiti strateški okvir za reformo pravosodja; izvajati načrte reforme; izvajati pregledne postopke zaposlovanja in načrtovanja poklicne poti; še naprej krepiti vire pravosodnega sistema.

– Nadalje krepiti učinkovitost sistema sodnega pregona.

– Še naprej povečevati zmogljivosti Ministrstva za pravosodje na področju mednarodnega pravosodnega sodelovanja.

Protikorupcijska politika

– Odločno nadaljevati izvajanje preprečevanja korupcije in boja proti korupciji na vseh ravneh ter zagotoviti več sredstev za preprečevanje in odpravljanje korupcije. Zagotoviti popolno spoštovanje Konvencije Združenih narodov o boju proti korupciji in ustreznih konvencij Sveta Evrope.

– Vzpostaviti učinkovite postopke za odkrivanje, obravnavo in spremljanje primerov domnevnih goljufij in drugih nepravilnosti, ki zadevajo nacionalna in mednarodna sredstva, vključno s sredstvi EU.

Človekove pravice in zaščita manjšin

– Izvajati protidiskriminacijsko zakonodajo in zakonodajo o pravicah manjšin.

– Še naprej izboljševati razmere v zaporih.

– Preprečiti in obravnavati primere slabega ravnanja organov kazenskega pregona.

– Zagotoviti vključenost invalidnih otrok ali otrok manjšin v redno izobraževanje; reformirati sistem vzgoje otrok.

– Še naprej spodbujati vključevanje manjšin in dobrih medsebojnih odnosov med etničnimi skupinami.

– Še naprej sodelovati z nevladnimi organizacijami na ravni vlade in občin.

Regionalna vprašanja in mednarodne obveznosti

– Olajšati vključevanje beguncev, ki se ne odločijo za vrnitev. Izvajati nacionalno strategijo o beguncih kot del celovite strategije o socialni vključenosti in vključevanju v družbo.

– Še naprej izvajati dogovore o regionalnem sodelovanju.

Gospodarska merila

– Krepiti makroekonomsko stabilnost z nadaljevanjem proračunskega prilagajanja in konsolidacije za nadaljnje zmanjšanje zunanjega neravnovesja.

– Povečati učinkovitost javne porabe, zlasti z izboljšanjem proračunskega postopka in finančnega upravljanja na ravni centralne in lokalne države. Povečati zmogljivosti za pripravo in izvrševanje proračuna, da bi se omogočilo določanje prednostnih nalog.

– Zagotoviti prilagodljivejši trg dela prek postopne liberalizacije.

– Okrepiti poslovno okolje za spodbujanje razvoja zasebnega sektorja in zaposlovanja. Poenostaviti zlasti sodne postopke v gospodarskih sporih, posebej v primerih stečaja.

– Oblikovati in začeti uporabljati celostno politiko na področju raziskav, da bi se podprle raziskovalne in razvojne dejavnosti.

Evropski standardi

NOTRANJI TRG

Prosti pretok kapitala

– V celoti sprostiti pretok kapitala in plačil v skladu z načeli EU.

Prosti pretok blaga

– Dodatno razviti standardizacijo, zlasti s sprejetjem evropskih standardov. Nadaljevati prenos direktiv, ki so bile pripravljene v skladu z novim in globalnim pristopom ter starim pristopom. Vzpostaviti strukturo za nadzor trga, kakor zahteva pravni red EU.

Carine in obdavčitve

– Zagotoviti nadaljevanje prilagajanja carinske in davčne zakonodaje Črne gore pravnemu redu EU ter nadalje krepiti upravne zmogljivosti za izvajanje carinske zakonodaje in za boj proti korupciji, čezmejnemu kriminalu in izogibanju plačevanja davkov.

– Izboljšati preglednost in izmenjavo informacij z državami članicami EU, da se olajša izvajanje ukrepov, ki preprečujejo davčne utaje ali izogibanje plačevanju davkov.

– Vzpostaviti pregledno izmenjavo informacij s Komisijo in njenimi državami članicami za krepitev izvršilnih ukrepov, ki preprečujejo davčno utajo ali izogibanje plačevanju davkov.

Konkurenca

– Še naprej krepiti organ, pristojen za konkurenco, vključno z njegovo funkcionalno neodvisnostjo.

– Še naprej krepiti mrežo državnih pomoči in vzpostaviti nadzor državnih pomoči v skladu z zahtevami stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma.

Javna naročila

– Še naprej krepiti ureditev javnih naročil, vključno s sektorjem gospodarskih javnih služb in v zvezi s koncesijami, prek nadaljnjega prilagajanja domače zakonodaje pravnemu redu EU in večanja upravne zmogljivosti urada za javna naročila, revizijskega organa za javna naročila in naročnikov.

– Še naprej zagotavljati popolno preglednost postopkov, ne glede na vrednost posamezne pogodbe, ter nediskriminacijo med črnogorskimi ponudniki in ponudniki EU.

Pravo intelektualne lastnine

– Zagotoviti podobno raven varstva intelektualne lastnine, kakor jo ponuja EU, s prilagoditvijo celotne domače zakonodaje pravnemu redu EU na področju pravic intelektualne lastnine in z nenehno krepitvijo upravnih zmogljivosti in izvrševanja vseh zadevnih javnih organov, vključno v mejnih službah, organov kazenskega pregona ter sodstva.

Finančne storitve

– Vzpostaviti celovit regulativni in nadzorni okvir za finančne ustanove in trge skladno z načeli EU.

Pravo družb

– Začeti prilagajati zahteve finančnega poročanja pravnemu redu EU in zagotoviti njihovo učinkovito izvajanje.

Zaposlovanje in socialne politike

– Dodatno povečati zmogljivosti Ministrstva za delo in socialno skrbstvo na področju oblikovanja in spremljanja politik, pri čemer je poudarek na vključevanju mladih, žensk in ranljivih skupin na trg dela ter na posodobitvi socialnih politik; dodatno povečati v rezultate usmerjeno upravljanje ukrepov za aktivno zaposlovanje, ki jih izvaja črnogorski Zavod za zaposlovanje.

Sektorske politike

Industrija in MSP

– Zagotoviti, da se Evropska listina za mala podjetja v celoti izvaja.

– Začeti uvajati postopek regulativne presoje učinka. Dodatno izboljšati dostop do financ in razvijati podporne strukture za podjetja (povezana podjetja, inkubatorji, poslovni in tehnološki centri).

Kmetijstvo in ribištvo

– Dodatno razvijati upravne zmogljivosti za oblikovanje in izvajanje politik na področju kmetijstva in razvoja podeželja. Oblikovati in začeti izvajati politiko razvoja podeželja.

– Okrepiti institucionalne zmogljivosti na področju varnosti hrane. Pripraviti program za posodobitev živilskopredelovalnih obratov, da bodo skladni z zahtevami EU. Začeti izvajati ukrepe za označevanje ovac in koz ter spremljanja in beleženja njihovega gibanja.

Začeti ukrepe za učinkovit nadzor domače rastlinske pridelave, zlasti za proizvode, v zvezi s katerimi veljajo posebne zahteve EU.

– Sprejeti ukrepe, da se zagotovi približevanje ribiške politike standardom EU, zlasti na področju upravljanja virov, inšpekcije in nadzora ter v tržni in strukturni politiki.

Okolje

– Zakonodajo še naprej približevati zakonodaji in standardom EU, predvsem zakonodajo o onesnaževanju zraka, vodi in kemikalijah.

– Začeti izvajati načrt rabe tal in splošno strategijo varstva okolja. Začeti izvajati strategijo trajnostnega razvoja in druge sektorske strategije (integrirano upravljanje obalnega območja, biotska raznovrstnost, podnebne spremembe). Zagotoviti uresničljiv finančni okvir za izvajanje srednjeročne do dolgoročne politike varstva okolja.

– Ratificirati in začeti izvajati Kjotski protokol.

– Še naprej krepiti upravne zmogljivosti resornih ministrstev in organov, pristojnih za okoljsko načrtovanje, izdajanje dovoljenj, inšpekcije, izvrševanje, spremljanje in tudi za vodenje projektov.

Prometna politika

– Okrepiti razvijanje zmogljivosti, vključno s pripravljanjem projektov za večje naložbe. Še naprej zagotavljati zadostna sredstva za vzdrževanje prometne infrastrukture in ohranjanje ustanov v prometnem sektorju.

– Izvajati mednarodne obveznosti v okviru konvencij o mednarodnih pomorskih organizacijah in izboljšati pogoje pomorske varnosti flote v skladu s Pariškim memorandumom o soglasju.

Energetika

– Sprejeti in izvajati dolgoročno strategijo okoljske trajnostne energetske politike.

– Še naprej izvajati regionalne in mednarodne obveznosti na tem področju z namenom oblikovanja konkurenčnega regionalnega trga z energijo.

– Pristopiti h konvencijam o jedrski varnosti, katerih pogodbenica je tudi EURATOM.

Informacijska družba in mediji

– Zaključiti prenos okvira EU za elektronske komunikacije iz leta 2002.

– Vzpostaviti konkurenčen trg elektronskih komunikacij s postopnim izvajanjem zakonodaje in uporabo ukrepov za varstvo konkurence ter z odpravljanjem obstoječih ovir za vstop na trg.

– Ohranjati neodvisnost regulativnih organov in zagotoviti razpoložljivost zadostnih virov in strokovnega znanja za izvajanje njihovih nalog.

– V celoti prilagoditi zakonodajo pravnemu redu EU na avdiovizualnem področju.

Finančni nadzor

– Razviti in izvajati načela decentralizirane upravne odgovornosti in delovanja neodvisne notranje revizije v skladu z mednarodno sprejetimi standardi in najboljšimi praksami EU.

– Krepiti izvedbene in funkcionalne zmogljivosti ter finančno neodvisnost državnega revizijskega urada.

– Razviti postopke in upravne zmogljivosti za zagotovitev učinkovite zaščite finančnih interesov EU.

Statistika

– Še naprej razvijati zanesljive ekonomske statistike. Razvijati institucionalne zmogljivosti za pripravo in objavo osnovnih statističnih podatkov, usklajenih z evropskimi standardi, na področju poslovne statistike, statistike trga dela in nacionalnih računov.

– V celoti vključiti institucionalne enote lokalne ravni države v skupni proračun.

Pravica, svoboda in varnost

Vizumi, nadzor meje, azil in migracije

– Razviti tehnično infrastrukturo in usposobljenost človeških virov za izvajanje politike integriranega sistema upravljanja meja, vključno s krepitvijo mejne policije ter carinskih služb. Izboljšati čezmejne povezave z odprtjem novih mejnih prehodov.

– Dodatno prilagoditi vizumsko politiko zakonodaji in praksi EU.

Droge

– Okrepiti sodelovanje med agencijami in mednarodno sodelovanje ter nadalje razvijati zmogljivosti zadevnih organov kazenskega pregona za boj proti prometu s prepovedanimi drogami.

Policija

– Še naprej izvajati prestrukturiranje: zagotoviti odgovornost; reformirati izobraževanje policistov; zagotoviti sodelovanje med organi kazenskega pregona.

Boj proti organiziranemu kriminalu in terorizmu

– Razviti učinkovit sistem za zaščito prič, ki vključuje tudi regionalne elemente.

– Okrepiti boj proti gospodarskemu in finančnemu kriminalu (vključno s pranjem in ponarejanjem denarja), goljufijam ter korupciji in izboljšati s tem povezano zakonodajo.

– Olajšati namestitev uradnikov za zvezo, dodeljenih s strani držav članic EU, v ustrezna državna telesa, ki sodelujejo v boju proti organiziranemu kriminalu. Izvajati Palermsko konvencijo in njene protokole o nadnacionalnem organiziranem kriminalu in veljavne mednarodne standarde glede finančnega in gospodarskega kriminala.

– V zvezi z organiziranim kriminalom povečati upravne in sodne zmogljivosti za izvajanje kazenskega zakonika. Dodatno okrepiti enoto za boj proti organiziranemu kriminalu pri Ministrstvu za notranje zadeve in zagotoviti usklajevanje vseh organov kazenskega pregona, vključno z nadaljnjim razvojem ustreznih obveščevalnih zmogljivosti v zvezi s kaznivimi dejanji.

– Okrepiti boj proti gospodarskemu in finančnemu kriminalu (vključno z bojem proti ponarejanju v zvezi z gotovino in negotovinskimi plačilnimi sredstvi) ter povečati institucionalne in upravne zmogljivosti za reševanje s tem povezanih izzivov.

Varstvo osebnih podatkov

– Zagotoviti nemoteno delovanje nadzornega organa za varstvo podatkov.

– Zagotoviti zmogljivosti državnih organov in zlasti organov kazenskega pregona za izvajanje zakonodaje o varstvu osebnih podatkov.

4. NAČRTOVANJE

Pomoč Skupnosti v okviru stabilizacijsko-pridružitvenega procesa državam zahodnega Balkana bo zagotovljena v okviru obstoječih finančnih instrumentov, zlasti Uredbe Sveta (ES) št. 1085/2006[4]. Zato ta sklep nima finančnih posledic. Črna gora ima lahko dostop do sredstev iz večdržavnih in horizontalnih programov.

5. POGOJENOST POMOČI

Pogoj za pomoč Skupnosti državam zahodnega Balkana je napredek pri izpolnjevanju kopenhagenskih kriterijev, kakor tudi napredek pri izpolnjevanju posebnih prednostnih nalog tega evropskega partnerstva. Nespoštovanje navedenih pogojev bi lahko privedlo do odločitve Sveta, da sprejme ustrezne ukrepe na podlagi člena 21 Uredbe Sveta (ES) št. 1085/2006. Pogoj za pomoč Skupnosti je tudi izpolnjevanje zahtev, ki jih je opredelil Svet v sklepih z dne 29. aprila 1997, zlasti v zvezi z zavezo prejemnikov, da bodo izvajali demokratične, gospodarske in institucionalne reforme.

6. SPREMLJANJE

Izvajanje Evropskega partnerstva se pregleduje prek mehanizmov, vzpostavljenih v okviru stabilizacijsko-pridružitvenega procesa, predvsem z letnimi poročili, ki jih predloži Komisija.

[4] UL L 210, 31.7.2006, str. 82.